

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/162278,130-rocznica-urodzin-gen-Stanislaw-Maczka.html>
09.05.2024, 19:19

130. rocznica urodzin gen. Stanisława Maczka

31 marca 2022 r. Cecylia Radoń, zastępca dyrektora krakowskiego IPN uczestniczyła w uroczystości zorganizowanej z okazji 130. rocznicy urodzin gen. Stanisława Maczka pod jego popiersiem w parku im. Henryka Jordana.

Wśród licznie przybyłych organizacji, szkół, przedstawiciele władz Krakowa, szczególnie miejsce zajął kpt. Jan Brzeski, ostatni żyjący żołnierz 1. Dywizji Pancерnej gen. Stanisława Maczka i 24. Pułku 10. Brygady Kawalerii Pancерnej walczącej we Francji, Belgii, Holandii i w północnych Niemczech.

Organizatorami uroczystości było Towarzystwo Parku im. dr. Henryka Jordana oraz VII Liceum Ogólnokształcące im. Zofii Nałkowskiej.

Generał broni Stanisław Maczek (1892-1994)

Stanisław Maczek trwale zapisał się na kartach historii Polski. Z wykształcenia filozof, miłośnik literatury ojczystej poświęcił się służbie wojskowej, stając się ojcem polskiej broni pancernej. Głośno było o nim już podczas walk o niepodległość i granice Polski po zakończeniu I wojny światowej.

Sławę przyniósł mu jednak udział w II wojnie światowej – w kampanii wrześniowej 1939 r. dowodził pierwszą wielką zmotoryzowaną jednostką Wojska Polskiego – 10. Brygadą Kawalerii, następnie w walkach na terenie Francji w 1940 r. – 10. Brygadą Kawalerii Pancernej, od lutego 1942 r. – 1. Dywizją Pancerną, która uczestniczyła w końcowych działaniach operacji „Overlord”, a po zwycięskiej bitwie pod Falaise w wyzwolaniu Belgii i Holandii. O popularności generała zdecydował nie tylko jego talent dowódczy, lecz także dbałość o żołnierzy, nieszaflowanie ich życiem. Zyskał też sympatię mieszkańców wyzwolanych terenów, którzy doceniali zarówno fakt oswobodzenia, jak i to, że dzięki jego umiejętnościom taktycznym ich miasta nie zostały zniszczone. Po wojnie dzielił los żołnierzy polskich na emigracji. Przez władze komunistyczne został pozbawiony obywatelstwa polskiego.